

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ	
гр. ПЛОВДИВ	
Вх. № <i>7086</i>	Дело № <i>03</i>
Получено на <i>19.04.16</i>	

СТ А Н О В И Щ Е

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „Доктор” по: **област на висше образование „Аграрни науки и ветеринарна медицина”, професионално направление „Растениевъдство”, научна специалност „Агрохимия”**
(04.01.04.)

Автор на дисертационния труд: Нешо Стоянов Нешев – редовен докторант към катедрата по „Агрохимия и почвознание” при Аграрен университет, гр. Пловдив.

Тема на дисертационния труд: „Влияние на минералното торене върху продуктивността и качеството на картофите”.

Изготвил становището: професор д с н Йордан Костадинов Матев, определен за член на научно жури със Заповед № РД-16-440 / 05.04.2016 г. на Ректора на Аграрния университет – Пловдив. Област на висше образование – „Аграрни науки”, професионално направление – „Растениевъдство”, научна специалност – „Агрохимия”.

Проблемът с хранителния режим и торенето на картофената култура е бил винаги актуален. Актуален – защото картофите имат широк ареал на разпространение, отглеждат се при различни почвеноклиматични условия, при различни производствени направления и бързо обновяващ се сортов състав. При тези дадености всякакъв опит да се унифицира хранителния режим и торенето би имал шаблонен характер. В този аспект намирам, че изследването с определен сорт, при определени почвеноклиматични условия е целенасочено и до голяма степен оригинално.

Целта на изследването е да се проучи агрономическата ефективност от торенето с основните хранителни елементи (NPK), продуктивността и качеството на продукцията. За осъществяване на тази цел докторантът залага два паралелни опита – съдов в базата на Аграрния университет и полски – в района на Смолян. И в двата опита се изпитват различни нива на азотно, фосфорно и калиево торене, дадени самостоятелно или комбинирано. Използвани са съвременни агрохимически методи за анализ на почвата и растенията, а така също и на биохимически – за окачествяване на продукцията. Резултатите са отразени в 23 таблици, 25 фигури и 12 снимки за растежните прояви и клубенообразуването.

Както в съдовия опит, така и в полския, добре е подчертано благоприятното влияние на комбинираното торене с NPK върху добива и някои качествени показатели, като скорбяла и витамин С. Това влияние е още по-добре подчертано, ако към комбинацията NPK се прибави магнезий. Този извод, направен от докторанта приемам за оригинален, защото е експериментирано с определен сорт, при конкретните условия на Смолянския район. В този аспект разглеждам и доказателството, че K_2SO_4 е по-добра форма на калиев тор, отколкото KCl. От тук следва и обобщението че азотът, който е главен двигател на растежните процеси, може да се прояви пълноценно само на фона на добрата обезпеченост с останалите хранителни елементи. Внесен самостоятелно в по-големи количество той депресира растежните процеси и клубенообразуването. Тази условност е много добре илюстрирана от докторанта, както в таблична форма, така и чрез снимковия материал.

Проследяването на динамиката на растежните процеси при различни нива на торене, определянето на пластидните пигменти и каротиноиди, на редуциращите захари и протеин придават по-голяма научност и достоверност на получените резултати. При анализа на експерименталните данни докторантът е използвал и съвременни математически методи.

Един от съществените научни приноси в дисертационния труд е износът на хранителни вещества с реколтата. Установено е, че картофите извличат най-много калий (7-8 кг/дка) около 4,5 кг азот и около 1 кг фосфор. Установени са и периодите на най-интензивното им усвояване през вегетацията. Тези данни могат да се използват от производителите на картофи за определяне на оптималните норми и срокове за торене.

Дължа да отбележа обаче, че изводите не са добре формулирани. Те са обременени с фактически материал и до известна степен преразказват интерпретирани вече в изложението факти.

Всички експериментални данни са достоверни и са намерили израз в публикуваните 6 научни статии.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

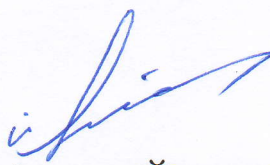
ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените от докторанта различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, а това ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на Нешо Стоянов Нешев образователната и научна степен „Доктор” по научната специалност „Агрохимия” (04.01.04.)

18.04.2016 г
Пловдив

Изготвил становището:

проф. д с н Йордан Матев